

การผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติผ่านสื่อโทรทัศน์

The International Cultural Hybridization on Television

พัชรพร ดิวรณ์
 patcharaporn.d@bu.ac.th
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

บทคัดย่อ

สื่อโทรทัศน์ยังคงได้รับกระแสวิพากษ์จากสังคมมากมายในการเป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนถ่ายค่านิยม ความเชื่อ และความคิดของคนในสังคม การเปิดรับข่าวสารต่างๆ จากสื่อไม่ว่าจะเป็นละครโทรทัศน์ เรียลลิตีโชว์ มิวสิควิดีโอ หรือแม้กระทั่งรายการข่าว ล้วนเป็นช่องทางของการแทรกซึมแพร่กระจายทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่สังคมไทยแบบไม่รู้ตัว ผู้ชมจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาได้อย่างแน่นอน เมื่อเกิดการข้ามพรมแดนสื่อของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามานั้น คนในสังคมจึงควรตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการผสมผสานวัฒนธรรมข้ามสายพันธุ์ (Cultural Hybridization) เพื่อให้คนในสังคมไทยได้ตื่นตัว พร้อมเปิดใจและปรับตัวให้อยู่บนสังคมที่กำลังจะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญด้วยการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้ อีกทั้งการผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติและวัฒนธรรมไทยที่ลงตัวนั้น ควรอยู่ในทิศทางการผสมผสานที่เหมาะสมและสมดุลกับสังคมไทย กล่าวคือ วัฒนธรรมที่งดงามของไทยจะต้องดำรงอยู่และไม่ถูกกลืนหรือลบลายไปด้วยวัฒนธรรมจากต่างชาตินั่นเอง

Abstract

Foreign cultures have influenced local / domestic cultures, such as Thailand, through mass media communication outlets such as television series, shows, reality-TV and music videos. It is generally accepted that blending cultures is an important factor for the development of a society into the global community which has been exasperated through the ease of international travel, tourism and internet. However, local cultures must be careful not to dilute their own culture and thus lose their traditions and values. It is very important for local cultures to embrace foreign cultures in order to grow and learn from each other, especially in the eve of the regional integration of ASEAN. Hence, individuals need to become aware of the process of International Cultural Hybridization so not to lose traditional values, but integrate themselves properly with other cultures.

บทนำ

อิทธิพลของระบบทุนนิยม และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่โยโลกใบนี้ให้เล็กลง การติดต่อสื่อสารระหว่างกันทำได้ง่ายและรวดเร็วแบบไร้ข้อจำกัดของเรื่องเวลาและพื้นที่ อันเป็นกลไกสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม มิติของการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจึงไหลผ่านสื่อต่างๆ ไปสู่ผู้รับสารได้รวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์ ที่มีอิทธิพลต่อการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของโลกหนึ่งไปสู่อีกโลกหนึ่งได้อย่างง่ายดาย ด้วยคุณลักษณะของสื่อที่ทั้งภาพและเสียง อีกทั้งยังสามารถแพร่ภาพได้อย่างไร้ขอบเขต จนทำให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น อาทิ กระแสเกาหลีป๊อป (K-Pop) หรือวัฒนธรรมตะวันตก เป็นต้น โดยวัฒนธรรมต่างชาติได้แทรกซึมผ่านรายการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของละครซีรีส์ เพลง เรียลลิตีโชว์ หรือแม้กระทั่งรายการข่าว จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม ค่านิยม พฤติกรรมและวัฒนธรรมไทย ซึ่งเห็นได้ชัดจากกลุ่มของเยาวชนที่เกิดพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกาย หรือการเต้นเลียนแบบ (Cover Dance) ตามศิลปินเกาหลี เมื่อวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของคนในสังคมตลอดเวลา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและผสมผสานกันทางวัฒนธรรมมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการอาศัยช่องทางการไหลผ่านของวัฒนธรรม

ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่สังคมให้ความสนใจและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดและจิตใจของผู้ชม อีกทั้งยังสามารถโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมคล้อยตาม เช่น การมีอิทธิพลในด้านการเลียนแบบพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2550) จึงอาจกล่าวได้ว่า การแพร่กระจายของวัฒนธรรมต่างชาติ เมื่อไหลผ่านสื่อโทรทัศน์ที่ทรงอิทธิพลย่อมอาจทำให้วัฒนธรรมต่างชาติแทรกซึมเข้ามาในสังคมได้เร็วและง่ายขึ้น ซึ่งการคงอยู่ของวัฒนธรรมไทยจะดำรงอยู่เป็นมรดกของชาติไทยต่อไปได้ก็ขึ้นอยู่กับคนในสังคมที่ต้องตระหนักถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการผสมผสานวัฒนธรรม (Cultural Hybridity) ระหว่างวัฒนธรรมต่างชาติกับวัฒนธรรมไทยให้เป็นไปในรูปแบบที่ลงตัวหรือสมดุลมากที่สุด

สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล

การปฏิรูปสื่อโทรทัศน์ครั้งใหญ่ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยการเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล ทำให้ประเทศไทยเกิดโทรทัศน์ระบบดิจิทัล หรือดิจิทัลทีวี อย่างเต็มรูปแบบ หากการเปลี่ยนระบบเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ดิจิทัลทีวีไม่เพียงส่งผลดีต่อคุณภาพการรับชมโทรทัศน์ที่ดีต่อคนไทยทั่วประเทศแล้ว ยังทำให้วงการโทรทัศน์ไทยเติบโตอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด เพราะการเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัลหมายถึงการทำให้เกิด White space หรือพื้นที่ว่างในอากาศที่สามารถนำมาจัดสรรให้กับผู้ประกอบการได้ใช้อีกจำนวนมหาศาล ซึ่งคาดกันว่า จะทำให้เกิดช่องโทรทัศน์อีกมากกว่า 200 ช่อง (ไทยปิสนิวิล์, 2555) เมื่อพื้นที่ของช่องสถานีมีมากขึ้นแน่นอนว่าผู้ประกอบการจะต้องวางแผนธุรกิจในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อป้อนรายการสู่ช่องสถานี ซึ่งอาจจะเป็นการคิดและผลิตเองหรือการซื้อลิขสิทธิ์จากต่างชาติเข้ามาผลิตในประเทศ โดยปัจจุบันจะเห็นการซื้อลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์จากต่างประเทศมีจำนวนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น รายการ Thailand's Got Talent ซึ่งเป็นรายการประกวดความเชี่ยวชาญและพรสวรรค์ของผู้แข่งขันที่ไม่จำกัดอายุ จึงมีผู้เข้าแข่งขันที่หลากหลายเพศ และวัย โดยบริษัทยูนิลีเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ซื้อลิขสิทธิ์การประกวด Britain's Got Talent จากประเทศอังกฤษมาออกอากาศในประเทศไทย และมอบหมายให้บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด ร่วมกับบริษัท โซนี่ มิวสิก จำกัด ผลิตรายการ ซึ่งประเทศไทยนับเป็นประเทศที่ 43 ของโลก และรัฐที่ 5 ของเอเชีย (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2555) ที่ได้รับลิขสิทธิ์การผลิตรายการ โดยรายการดังกล่าวได้รับเสียงวิพากษ์จากสังคมเมื่อผู้เข้าแข่งขันหญิงท่านหนึ่งได้แสดง

ความสามารถพิเศษด้วยการเปลือยกายท่อนบนแล้วใช้เรือบร่างระบายสีบนแผ่นผ้า จนกลายเป็นกระแสวิพากษ์ในสังคมที่มีทั้งฝ่ายสนับสนุนว่า เป็นศิลปะที่ต่างชาติได้ให้การยอมรับกันอย่างเป็นสากล แต่อีกฝ่ายได้คัดค้านว่าเป็นการทำลายศิลปวัฒนธรรมไทย จากกรณีดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมในสังคมโลกที่ยังมีความขัดแย้งกันในด้านความคิดและค่านิยม

สื่อโทรทัศน์เมื่อเริ่มเปิดกว้างในการซื้อลิขสิทธิ์จากต่างชาติมากขึ้น จึงเป็นสื่อกลางที่ทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเข้ามาในสังคมโดยผ่านรูปแบบของรายการโทรทัศน์ต่างๆ มากมาย อาทิ รายการละคร เพลงต่างชาติ รายการวาไรตี้ เป็นต้น ดังนั้น สื่อโทรทัศน์นอกจากจะเป็นเครื่องมือแพร่กระจายวัฒนธรรมได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ยังทำหน้าที่ในกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและถ่ายทอดวัฒนธรรมใหม่ เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีลักษณะประชิดตัวกับผู้ชมและมีอิทธิพลด้านวัฒนธรรมมากที่สุด (กาญจนา แก้วเทพ, 2547)

การเดินทางของวัฒนธรรมข้ามพรมแดน และการแพร่กระจายของวัฒนธรรม

Haviland Prins Walrath และ McBride (1970) อธิบายว่าการข้ามพรมแดนสื่อ (Mediascapes) คือ ภาพลักษณ์ของความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น และถูกเผยแพร่ออกไปจำนวนมาก โดยมียุทศาสตร์สื่อพิมพ์ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ พรมแดนสื่อทำให้เรื่องราวของผู้คนในสถานที่ต่างๆ ทั่วโลกได้รับการรับรู้ในวงกว้างมากขึ้น และยังทำให้คนในท้องถิ่นมีโอกาสเผยแพร่เรื่องราวของตนเองออกไปได้อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

Kroeber (n.d.) อธิบายว่าลักษณะทางวัฒนธรรม คือ การยอมรับสิ่งใหม่ๆ ที่มีการแลกเปลี่ยนโดยผ่านวัตถุทางวัฒนธรรมจากสถานที่อื่น ๆ ซึ่งวัฒนธรรมจึงประกอบด้วยเค้าโครงของตัวเองและเค้าโครงของวัฒนธรรมอื่น โดยเชื่อว่าโลกเต็มไปด้วยการติดต่อสัมพันธ์และเชื่อมโยงหากัน มีการแลกเปลี่ยนไปมา คล้ายกับพื้นที่วัฒนธรรมที่มีการปะทะสังสรรค์กันถาวร

จากแนวคิดข้างต้นได้แสดงให้เห็นทิศทางการเดินทางข้ามเขตแดนของวัฒนธรรมหนึ่งเผยแพร่ไปสู่วัฒนธรรมหนึ่งโดยอาศัยสื่อเป็นตัวขับเคลื่อนวัฒนธรรมนั้นๆ เข้าสู่สังคมใหม่ สำหรับในสังคมไทยแล้วนั้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของการข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมโดยผ่านสื่อโทรทัศน์ คงหนีไม่พ้นกระแสของวัฒนธรรมเกาหลี หรือเกาหลีทีวีที่ไหลผ่านแทรกซึมเข้ามาในรูปแบบของละครซีรีส์ เพลงหรือมิวสิกวิดีโอ จนทำให้เกิดค่านิยมความชื่นชอบจนกลายเป็นกระแสสมัยใหม่นิยม (Modernism) ที่ทรงอิทธิพลในสังคมและวัฒนธรรมไทย รวมถึงโลกทัศน์ของผู้ชมผ่านภาพของ

เพลงหรือละครที่นำเสนอสาระเรื่องราวการใช้ชีวิตของตัวละคร จนผู้ชมเกิดการเรียนรู้และลอกเลียนแบบตามตัวละคร หรือนักร้อง นักแสดงที่ตนเองชื่นชอบ ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมของวัยรุ่นที่ ตามกระแสความทันสมัย จนเกิดเป็นภาพของกลุ่ม “แฟนคลับ” ที่เลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติจนแพร่กระจายและซึมซับเข้ามาใน วัฒนธรรมไทยแบบไม่รู้ตัว

จากกระแสของละครชุดของเกาหลี เรื่อง แดจังกึม จอม นางแห่งวังหลวง ที่ได้แพร่ภาพออกอากาศผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2553 โดยได้ถ่ายทอดเรื่องราวของหญิงสาวผู้มีความ รู้เกี่ยวกับตำรับอาหารและการปรุงยา ในสมัยราชวงศ์โชซอน ซึ่ง ละครเรื่องนี้ได้รับความนิยมจากผู้ชมชาวไทยเป็นอย่างมาก และ เป็นจุดเริ่มต้นของกระแสความชื่นชอบอาหารเกาหลี เพราะใน ละครได้มีภาพของการปรุงอาหารและบรรยายความพิถีพิถันในการ ปรุงแต่งอาหารของชาวเกาหลี อีกทั้งละครได้สะท้อนภาพ วัฒนธรรมการใช้ชีวิตที่งดงามในอดีตของชาวเกาหลี จึงทำให้ละคร เรื่องนี้ได้รับความนิยมจากผู้ชม ละครเรื่อง แดจังกึม จึงเป็นจุด เริ่มต้นของกระแสความนิยมอาหารเกาหลีในสังคมไทย ที่ผู้ชม ละครต่างหันมาให้ความสนใจความสนใจลิ้มลองอาหารเกาหลีจนกลาย เป็นธุรกิจร้านอาหารเกาหลีที่เกิดขึ้นและเห็นได้มากมายตามสถานที่ ต่างๆ ในปัจจุบัน

ภาพที่ 1 ภาพตัวแสดงนำในละคร แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง

ที่มา: ดูซีรี่ย์ (2553)

นอกจากนั้น ยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติและปัจจัย ที่มีผลต่อการเลือกรับชมละครชุดเกาหลีทางโทรทัศน์ พบว่า ทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมละครชุดเกาหลีเป็นจำนวน มากเพราะในปัจจุบันนี้เกิดกระแสเกาหลีฟีเวอร์ สร้างกระแสนิยม ดึงดูดความสนใจเพิ่มขึ้นไปอีก และที่สำคัญอีกประการคือ คนไทย เปื่อแนวละครของไทยแบบเดิมๆ นอกจากกระแสการเปิดรับชม ละครเกาหลีมีมากขึ้นหรือละครเกาหลีฟีเวอร์ทำให้มีผลต่อการ เลียนแบบพฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ทรงผม การกิน ภาษารวมถึงการท่องเที่ยวในประเทศเกาหลีอีกด้วยเพราะใน ขณะนี้วัยรุ่นไทยรับชมละครชุดเกาหลีเป็นจำนวนมาก ทำให้การ

เปิดรับวัฒนธรรม ค่านิยมต่างๆ ของประเทศเกาหลีมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น (วิภาดา นุชเกิด และคณะ, ม.ป.ป.)

ฉะนั้น เมื่อละครและเพลงต่างชาติได้แพร่กระจายผ่านสื่อ โทรทัศน์ที่มีอิทธิพลและมีอำนาจต่อการรับรู้ของวัยรุ่น สิ่งก็ตามมา ก็คือ ภาพหรือรูปลักษณะตัวตนของตัวละคร หรือศิลปินที่ตนเองชื่ นชอบได้กลายมาเป็นต้นแบบ (Role Model) ที่วัยรุ่นจะลอกเลียน แบบและเลือกเป็นรูปแบบในการดำเนินชีวิตตามแบบฉบับที่ตนเอง ชื่นชอบ ตัวอย่างเช่น ความหลงใหลและชื่นชอบในดาราเกาหลีที่ แพร่กระจายผ่านสื่อโทรทัศน์เข้ามาในรูปแบบของละคร หรือมิวสิค วิดีโอ ยังสร้างกระแสวัฒนธรรมต่อผู้บริโภคในด้านแฟชั่นการ แต่งกาย แนวทรงผม การแต่งหน้าไปจนถึงการศัลยกรรมให้เหมือน ดาราเกาหลีที่ตนเองชื่นชอบ โดยมีรายงานข่าวว่าดาราเกาหลีหลาย คนทำศัลยกรรมตกแต่งใบหน้า ทำให้ผู้หญิงจีน เวียดนาม และ สิงคโปร์แห่กันไปเกาหลีเพื่อทำศัลยกรรมใบหน้ากับศัลยแพทย์ เกาหลี ซึ่งเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า กระแสศัลยกรรมพลาสติกแบบ เกาหลี (วันวิสาข์ สุขสุนัย, 2555) หรือแม้แต่ในประเทศไทยที่มี โปรแกรมท่องเที่ยวศัลยกรรมตามดาราเกาหลี เช่น การจัด โปรแกรมทัวร์ของ “หนูแหมน” หรือ “แหมนแหมน ปวีศา เพ็ญชาติ” ไฮโซสาวทายาทมหาเศรษฐีด้านอสังหาริมทรัพย์ และพิธีกรชื่อดัง ของไทยที่เป็นเจ้าของ “ทัวร์ศัลยกรรมตามแบบฉบับเกาหลี” ที่จะ เป็นผู้นำพาใบหน้าของคนหนุ่ม สาวชาวไทยไปศัลยกรรมไกลถึง ประเทศเกาหลีเพื่อให้มีใบหน้าที่คล้ายกับศิลปินหรือดาราเกาหลีที่ ผู้ชมชื่นชอบจากการดูผ่านละครโทรทัศน์เรื่องต่างๆ นั่นเอง (หนูแหมน “ทัวร์ศัลยกรรม”, ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2 ภาพการแต่งกายของศิลปินเกาหลีวง Wonder Girls วง Dong Bang Shin Ki และ วง Girls Generation

ที่มา: WeWantKpop (n.d.c, n.d.a, n.d.b)

Rogers (2003) ได้อธิบายการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovations) โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- **ขั้นความรู้ (Knowledge)** คือขั้นการรับทราบ (Awareness) ขั้นสนใจเรียนรู้ (Interest) ซึ่งเป็นขั้นของการสื่อสารและการแสวงหาข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ ความแน่ใจ (Certainty) คือลดความไม่รู้ (Uncertainty) ขั้นนี้สื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการแพร่ข่าวสารความรู้ได้กว้างขวางและรวดเร็ว
- **ขั้นการโน้มน้าวใจ (Persuasion)** คือขั้นการสร้างให้เกิดทัศนคติหรือเปลี่ยนทัศนคติให้นำไปสู่การยอมรับ (Acceptance) นวัตกรรมนั้นๆ
- **ขั้นการตัดสินใจ (Decision)** ในขั้นนี้เริ่มต้นด้วยการประเมิน (Evaluation) และการทดลอง (Trial) เพื่อการประเมินเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น
- **ขั้นการนำไปใช้ (Implementation) หรือการรับมาใช้ (Adoption)**
- **ขั้นการยืนยัน (Confirmation)** ขั้นนี้คือการสื่อสารเพื่อตอกย้ำการตัดสินใจยอมรับใช้ แล้วให้ยังคงใช้หรือนำไปปฏิบัติต่อไป

จากแนวคิดของการแพร่กระจายนวัตกรรมที่ยังคงอาศัยสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข้อมูลและมีเงื่อนไขของระยะเวลาในการแพร่กระจายนวัตกรรม สามารถนำมาเปรียบเทียบกับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่มีสื่อเป็นตัวขับเคลื่อนเปลี่ยนถ่ายวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่วัฒนธรรมหนึ่ง โดยอาศัยระยะเวลาการแทรกซึมจนเกิดการยอมรับในสังคมนั้นๆ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้คลั่งไคล้วัฒนธรรมเกาหลีต่างกระตือรือร้นให้ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาเกาหลีและเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี ซึ่งวัดได้จากผลจำนวนผู้เข้าสอบภาษาเกาหลี (TOPIK) ทั่วโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 2,692 คนในปี ค.ศ. 1997 เป็น 183,320 คนในปี ค.ศ. 2009 และธุรกิจการท่องเที่ยวที่จัดโปรแกรมทัวร์ให้ไปชมสถานที่ต่างๆ ตามที่ปรากฏในละครเกาหลี ทำให้กระตือรือร้นการท่องเที่ยวภายในประเทศเกาหลีมีมากขึ้น ซึ่งต้องยกประโยชน์ให้กับอิทธิพลของละครเกาหลีเป็นเบื้องต้น (วันวิสาข์ สุขสุนัย, 2555) ที่สร้างกระแสแพร่กระจายไปประเทศต่างๆ จนเกิดกระบวนการรับรู้จนไปสู่ขั้นการยอมรับและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ซึ่งผู้เขียนได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมโดยนำมาเปรียบเทียบกับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาเกาหลีในสังคมไทย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางการเปรียบเทียบขั้นตอนการแพร่กระจายนวัตกรรมกับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาเกาหลีในสังคมไทย

การแพร่กระจายนวัตกรรม	การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาเกาหลีในสังคมไทย
ขั้นความรู้ (Knowledge)	การเปิดรับละครชุดเกาหลี หรือการฟังเพลงเกาหลีผ่านสื่อโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง
ขั้นการโน้มน้าวใจ (Persuasion)	ผู้รับสารเกิดความพึงพอใจและเกิดทัศนคติที่ดีกับเนื้อเรื่องของละคร หรือหลงใหลภาพลักษณ์ของศิลปินเกาหลีจนเกิดความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมและภาษาเกาหลี
ขั้นการตัดสินใจ (Decision)	การตัดสินใจยอมรับวัฒนธรรมเกาหลี จึงเลือกเรียนภาษาเกาหลีเพื่อให้เกิดความทันสมัยและเข้าใจการสื่อสารภาษาเกาหลีมากขึ้น
ขั้นการนำไปใช้ (Implementation)	การร้องเพลงตามศิลปินที่ตนเองชื่นชอบใน Concert ต่างๆ หรือการใช้ภาษาเกาหลีเพื่อสื่อสารเวลาไปท่องเที่ยวในประเทศเกาหลี
ขั้นการยืนยัน (Confirmation)	การยอมรับวัฒนธรรมเกาหลีเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การรับประทาน การแต่งกาย ทรงผม เป็นต้น

ที่มา: มาจากการวิเคราะห์ของผู้เขียน

ผลของการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

ปัจจัยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีช่วยย่อโลกใบนี้ให้เล็กลง เกิดโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นการเคลื่อนถ่ายเทแลกเปลี่ยนความรู้และวิถีชีวิตระหว่างกันของมวลมนุษยชาติดังเช่นการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางวัฒนธรรม 3 ประการ ดังนี้ (อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 2547)

1. วัฒนธรรมรวมตัว (Cultural Homogenization) เนื่องจากโลกาภิวัตน์นำมาซึ่ง มาตรฐานของการยอมรับในระดับสากล จนเกิดเป็นการบีบบังคับให้เปลี่ยนตามหรือลอกเลียนด้วยความเต็มใจ เมื่อเป็นดังนี้ วัฒนธรรมท้องถิ่นจึงสูญเสียมูลค่าที่เคยมีทำให้เกิดการแปรสภาพและเปลี่ยนไปตามกระแสความนิยมของโลก เปรียบเสมือนการหลอมละลาย อ่อนไหวไร้จุดยืนไปตามสถานการณ์ ผู้สนับสนุนแนวทางดังกล่าวนี้ มีความหวังว่าการยึดยึดวัฒนธรรมสามารถกระทำได้ ดังเช่น “รัฐนิยม” ซึ่งเคยมีใช้อยู่ในประเทศไทย ด้วยจุดมุ่งหมายให้วัฒนธรรมย่อยค่อยๆ ละเลือนหายไป โดยจะเห็นได้จากตัวอย่างของสังคมไทยที่รับวัฒนธรรมตะวันตกมาหลายด้าน เช่น ด้านแนวคิดที่มีการศึกษาแบบตะวันตกมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ทำให้มีแนวคิดทางการปกครองแบบประชาธิปไตยเริ่มแพร่เข้าสู่สังคมไทยจนกลายเป็นระบอบการปกครองของไทยในปัจจุบัน นอกจากนั้นด้านการดำเนินชีวิตที่ได้เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตแบบไทยในอดีตที่ใช้มือในการรับประทานอาหารมาเป็นการใช้ช้อนส้อมแทน หรือการแต่งกายด้วยการใส่สูท ผูกเนคไทตามแบบฉบับสากลของวัฒนธรรมตะวันตก เป็นต้น

2. วัฒนธรรมแตกตัว (Cultural Heterogenization) เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างวัฒนธรรม จนยากเกินกว่าจะรวมขอมกันได้ ต่างฝ่ายต่างรักษาความบริสุทธิ์หรือวัฒนธรรม “พันธุ์แท้” ของตนเอง จนผลที่เกิดตามมาคือการปะทะถึงขั้นแตกหักรุนแรง หรืออย่างดีที่สุดก็คือสภาพต่างคนต่างอยู่ โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกันอีกต่อไป การใช้หลักยึดมั่นถือมั่น โดยไม่ยอมลดราวาศอกให้กัน ทำให้เกิดการประจันหน้าและอาจนำไปสู่ศึกสงคราม เพื่อทำลายล้างฝ่ายตรงข้าม ผลสุดท้ายคือความสูญเสียด้วยกันทั้งสองฝ่าย ผู้สนับสนุนแนวทางสุดขั้วและกลัวการผูกสัมพันธ์เช่นนี้ ตัวอย่างเช่น การจับคู่ชนกันระหว่าง วัฒนธรรมตะวันตกกับวัฒนธรรมมุสลิม ที่ไม่มีการประนีประนอมต่อกัน ดังเช่น ญิฮาด ปะทะ แม็กเวลด ที่ชี้ให้เห็นถึงรากเหง้าความขัดแย้งของ 2 วัฒนธรรมที่นำไปสู่ความรุนแรงทั่วโลกระหว่างความเชื่อของพระอัลเลาะห์กับความเชื่อของลัทธิบริโคนิยม โดยแม็กเวลด คือ เจ้าแห่งความต้องการที่ถูกผลิตขึ้นของการบริโภค มวลชนและสาระบันเทิงข่าวสารจำนวนมากที่ถูกกระตุ้นด้วยผลกำไร ในทางตรงกันข้ามญิฮาดถือว่า การค้าขายเอา

กำไรเกินควรนั้นเปรียบได้กับการสร้างบาปอันมหันต์ จึงทำให้วัฒนธรรมของทั้งสองฝ่ายไม่สามารถผสมกันจึงเป็นภาพของความแปลกแยกโดยสิ้นเชิง

3. วัฒนธรรมลูกผสม (Cultural Hybridization) หรืออีกนัยหนึ่งคือ การผสมผสานจนยากเกินกว่าจะแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ วัฒนธรรมพันธุ์ทางมักเกิดขึ้นเสมอ หากมีการไปมาหาสู่กันรวมทั้งเมื่อติดต่อสื่อสารแบบรวมขอม ถ้อยทีถ้อยอาศัย วัฒนธรรมของทุกชาติในโลกนี้ ล้วนแล้วแต่ก่อกำเนิดเกิดขึ้นได้ด้วยการหยิบยืมแลกเปลี่ยนกันไปมาทั้งหมดทั้งสิ้น หากไม่ภายในวัฒนธรรมเดียวกันเองก็เกิดขึ้นระหว่างกลุ่ม จึงอาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมพันธุ์ทางหรือวัฒนธรรมผสมผสานน่าจะเป็นผลลัพธ์ที่เหมาะสมตามธรรมชาติมากที่สุด

หากจะกล่าวถึงวัฒนธรรมของชนชาติไทยในอดีตนั้น ต่างก็มีที่มาจากแหล่งอารยธรรมมากมายและหลากหลาย อาทิ วัฒนธรรมโบราณของท้องถิ่นตั้งแต่ ขอม มอญ ละว้า มลายู อาทิ ในยุคสมัยอยุธยา ชนมไทยแท้แต่โบราณ เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง ทองม้วน ขนมไข่เต่า ขนมฝิง สังขยาและหม้อแกง ซึ่งความเป็นจริงนั้นได้มีต้นกำเนิดมาจากสตรีชาวญี่ปุ่น เชื้อสายโปรตุเกสที่ชื่อว่า มาริ ก็มาร์ หรือ “ท้าวทองกีบม้า” เป็นผู้นำเข้ามาเผยแพร่ ตั้งแต่รัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยวัฒนธรรมไทยเกิดจากการเรียนรู้เพื่อ “รับ” และ “แลกเปลี่ยน” กับวัฒนธรรมอื่นมาตั้งแต่อดีตกาลเมื่อเวลาผ่านไป สิ่งที่เคยแปลกปลอมเหล่านั้นก็ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ดังที่เราพบเห็นอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน หรือแม้กระทั่งวัฒนธรรมไทยได้เคลื่อนย้ายออกไปสู่ประเทศต่างๆ จนได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับนานานามว่าเป็นวัฒนธรรมที่มาจากเมืองไทย อย่างเช่น “มวยไทย” ที่เป็นศิลปะการต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองและเป็นทั้งกีฬาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก เห็นได้จากการแข่งขัน K-1 Ultimate Fighting Championship และ Thai Fight ครั้งที่ผ่านมาซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก หลังจากการถ่ายทอดสดการแข่งขันชกมวย Thai Fight ที่แพร่ภาพผ่านดาวเทียมไปทั่วโลกจนเป็นที่รับรู้และเป็นที่ยอมรับชื่นชมในหลายปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวยาวต่างชาติรวมทั้งนักมวยชาวต่างชาติที่สนใจมวยไทยได้เดินทางมาประเทศไทยเพื่อชมศิลปะมวยไทยเป็นจำนวนมากหลายล้านคน สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยได้อย่างมหาศาล นอกจากนี้ชาวต่างชาติได้นำวิชามวยไทยไปฝึกฝนพัฒนาฝีมือ และเริ่มปรับเปลี่ยนรูปแบบ กติกาของมวยไทยให้ผิดแปลกไปจากเดิม อีกทั้งมีการเปิดสอนการต่อสู้ในรูปแบบของ K-1 Ultimate Fighting Championship และ Thai Fight ให้กับผู้ที่สนใจ ทำให้สามารถสร้างรายได้เข้าประเทศนั้นๆ ได้อีกทางหนึ่ง

และในปี ค.ศ. 2011 “Thai Fight” พร้อมประกาศให้ทั่วโลกได้รู้ว่า “มวยไทย” คือ “วัฒนธรรมไทย” เป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติไทยที่สวยงามและเป็นที่ยอมรับในทั่วโลก (ไทยไฟท์, ม.ป.ป.)

การผสมผสานข้ามสายพันธุ์ทางวัฒนธรรม

Bhabha (1990) ได้อธิบายให้ข้อสรุปของความหมายวัฒนธรรมว่า ทุกวัฒนธรรมเป็นการข้ามสายพันธุ์ทั้งนั้น กล่าวคือ ทุกวัฒนธรรมไม่เคยมีความหยุดนิ่งหรือเป็นหนึ่งเดียวในตนเอง แต่จะมีความแตกต่าง และความหลากหลายในวัฒนธรรมเสมอ และไม่ควรมีวัฒนธรรมใดที่จะสมบูรณ์ได้ด้วยตัวเอง แต่วัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา พร้อมกับสัมพันธ์ไปวัฒนธรรมอื่นๆ ไปด้วย

จากความหมายของวัฒนธรรมที่ Bhabha กล่าวไว้แสดงให้เห็นว่า ทุกวัฒนธรรมนั้นล้วนแตกต่างกัน แต่สามารถที่จะสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมได้ อาทิ นวนิยายหรือละครโทรทัศน์เรื่อง “ปริศนา” ที่มีส่วนผสมดัดแปลงมาจากนวนิยายตะวันตกเรื่อง Little Women โดยนวนิยายต้นฉบับจะเน้นไปที่การต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี และการพิสูจน์ความสามารถด้านการประพันธ์ของนางเอกที่ชื่อใจ แต่ในละครโทรทัศน์ของไทยได้แสดงเนื้อหาการต่อสู้เพื่อชาติกำเนิด หรือวรรณกรรมชื่อดังของ William Shakespeare เรื่อง Romeo and Juliet ที่เน้นอุดมการณ์แบบรักโรแมนติกของตัวละคร เมื่อมาสู่ละครไทย ก็กลายเป็นรูปแบบของชนชั้นกลางไทยอย่างพิสดาร และอิงอร จากเรื่อง “รักในรอยแค้น” ที่พยายามสลัดกรอบธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมเครือญาติ (สมสุข หินวิมาน, 2548)

Murphy และ Kraidy (2003) ได้อธิบายแนวคิดการข้ามสายพันธุ์ทางวัฒนธรรมว่า กระบวนการผสมผสานวัฒนธรรมนั้นอาจมีความลงตัว และในบางครั้งอาจเป็นแบบเส้นขนานที่ไม่สามารถผสมผสานเข้ากันได้หรือมีความแตกต่างฝ่ายต่างแยกกันอยู่ นอกจากนี้ยังมีรูปแบบที่เป็นการผสมผสานวัฒนธรรมที่สามารถเข้ากันได้แต่เป็นแบบไม่กลมกลืนกัน

ด้วยแนวคิดของ Murphy และ Kraidy ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของการข้ามสายพันธุ์ทางวัฒนธรรมได้ 3 ลักษณะ โดยจะขอยกตัวอย่างการผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติกับวัฒนธรรมไทย ดังนี้

1. วัฒนธรรมผสมที่ลงตัว คือ การผสมผสานวัฒนธรรมไทยเข้ากับต่างชาติอย่างกลมกลืนกัน อาทิ การแสดงนาฏศิลป์หรือการแสดงโขนสมัยใหม่ที่ยังคงมีรูปแบบการดำเนินเรื่อง การรำร่าย การแต่งกาย ที่คงความเป็นวัฒนธรรมไทย แต่ได้นำสื่อดนตรีสมัยใหม่ การใช้เทคโนโลยีแสง สี หรือภาพกราฟิก เข้ามาผสมผสานกับการแสดงเพื่อสร้างความตื่นตาตื่นใจให้ผู้รับชม เช่น การ

แสดงของทีมศิษย์มีครู ในรายการประกวด “Thailand’s Got Talent 2012” ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาจาก ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ถ่ายทอดศิลปะวัฒนธรรมไทยผ่านการแสดงละครเวที ในรูปแบบของ “Physical Theatre” หรือละครเวทีที่ใช้ศักยภาพ และทักษะทางด้านร่างกายเพื่อถ่ายทอดตามการตีความของเนื้อเรื่องที่นำเสนอโดยสะท้อนปัญหาของสังคมไทย เช่น ปัญหาเสพติดในวัยรุ่นไทย ปัญหาความฟุ่มเฟือยจนกลายเป็นหนี้ เป็นต้น ซึ่งทีมศิษย์มีครูเลือกใช้การร่ายรำ และแต่งกายแบบไทยผสมกับรูปแบบดนตรี และเทคนิคแสงสีที่ทันสมัย

ภาพที่ 3 ภาพการแสดงของทีมศิษย์มีครู นักศึกษาภาควิชาศิลปะการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ บนเวทีประกวด Thailand’s Got Talent 2012

ที่มา: ไทยแลนด์ก็อตทาเลนต์. (2555)

2. การขนานทางวัฒนธรรม คือ การที่วัฒนธรรมที่ไม่สามารถผสมผสานเข้ากันได้หรือต่างคนต่างอยู่ อาทิ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีบทบัญญัติทางศาสนาที่ไม่สามารถเข้าประกอบหรือร่วมพิธีกรรมทางศาสนากับศาสนาพุทธได้ ดังเช่นในละครไทยที่นำมาเสนอเรื่องราวของพระสงฆ์ในทางที่ไม่ดี อาทิ ห้ามนำเสนอภาพของพระสงฆ์ถือปืน หรือเล่นกีตาร์เพราะถือว่าผิดกิจของสงฆ์ แต่ในละครของชาติตะวันตก สามารถนำเสนอเรื่องราวของคริสต์ศาสนาได้โดยสามารถนำเสนอภาพของนักบวชถือปืนหรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับนักบวชที่ประพฤติตนผิดศีลในรูปแบบของละครหรือภาพยนตร์ได้ แต่ในวัฒนธรรมของพุทธศาสนาได้มีข้อห้ามทางสังคมไม่ให้ถ่ายทอดเรื่องราวที่ไม่ดีของพระสงฆ์ในรูปแบบของละครเป็นอันขาดเพราะอาจจะทำให้สถาบันศาสนาสั่นคลอนได้หรือวัฒนธรรมการแสดงออกเรื่องเพศในสังคมไทย ถึงแม้สังคมไทยจะเปิดกว้างและเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้นแต่วัฒนธรรมของการแสดงออกเรื่องเพศยังไม่สามารถกระทำได้อย่างเสรีดังเช่นชาติตะวันตก เช่น ละครชุดเรื่อง Sex and The City ของอเมริกาที่สะท้อนวิถีการดำเนินชีวิตในเมืองนิวยอร์กของผู้หญิงโสดวัยกลางคนที่ค้นหาคู่ชีวิต และความรัก โดยเรื่องราวได้สะท้อน

เสรีภาพของการเลือกคู่และการมีสัมพันธ์ลึกซึ้งกับผู้ชายได้หลายคนโดยไม่ถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดีในสังคม เพราะสังคมอเมริกาถือว่าเป็นเรื่องเสรีภาพของปัจเจกบุคคล ซึ่งตรงข้ามกับสังคมไทยที่มีความคิดว่าผู้หญิงที่ดีควรมีสัมพันธ์ลึกซึ้งกับชายผู้ที่จะมาเป็นสามีได้เพียงคนเดียว หากมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับชายหลายคนก็อาจจะถูกสังคมตัดสินว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี โดยเห็นได้ชัดจากภาพของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยส่วนใหญ่ที่สะท้อนให้เห็นว่านางเอกที่เป็นผู้หญิงดีจะต้องเป็นสาวบริสุทธิ์ ไม่คบกับผู้ชายหลายคน และมีความรักแบบผัวเดียวเมียเดียว เสรีภาพทางด้านการแสดงออกเรื่องเพศในสังคมไทยยังถูกตีกรอบตามแบบวัฒนธรรมไทยเดิม ดังนั้น ค่านิยมและวัฒนธรรมบางอย่างของตะวันตกกับวัฒนธรรมไทยยังมีเส้นกันชนและไม่สามารถผสมผสานกันได้

3. วัฒนธรรมผสมผสานที่ไม่ลงตัว คือ การที่วัฒนธรรมไทยสามารถผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมต่างชาติแต่เป็นรูปแบบของการผสมผสานแบบไม่สนิท หรือเข้ากันแบบหลวมๆ อาทิ สังคมไทยรับแนวคิดในด้านสิทธิทางเพศแบบเท่าเทียมกันในทุกๆ ด้าน ระหว่างหญิงกับชายจากตะวันตก ผ่านสื่อต่างๆ จากฝั่งตะวันตก เช่น ละครโทรทัศน์เรื่อง "Gossip Girls" และ "Sex and The City" ที่สะท้อนแนวคิดการใช้ชีวิตเสรีภาพของคนอเมริกัน โดยเฉพาะการเล่าเรื่องผ่านเสรีภาพด้านเพศ ที่นำมาซึ่งปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน กล่าวคือ หญิงตะวันตกนั้นสังคมได้มีพัฒนาการที่เปิดกว้างให้หญิงกับชายมีความเท่าเทียมกันในทุกๆ ด้านมาเป็นเวลานาน ทำให้แนวคิดการมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน หรือมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยนั้น ไม่ได้ทำให้คนในสังคมหรือผู้ชายมองคุณค่าของผู้หญิงลดน้อยลง แต่ในสังคมไทยความเชื่อและทัศนคติทางเพศ ยังคงผูกติดกับความเชื่อเดิมจากในอดีตที่ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานหรือไม่ยอมให้คู่รักอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน แต่ความเป็นจริงของสังคมไทยได้สะท้อนให้เห็นว่าความเชื่อดังกล่าวในอดีตได้ลดน้อยลงไป ด้วยผลผลิตของวัยรุ่นไทยมีอัตราการตั้งครรภ์สูงสุดในเอเชีย และเป็นอันดับที่ 2 ของโลก (นันทรัตน์, 2555) เนื่องจากวัยรุ่นไทยยังขาดความรับผิดชอบ และมีทัศนคติที่ผิดในเรื่องของการใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนี้ยังเกิดอันตรายเสี่ยงต่อการติดเชื้อร้ายจากการมีเพศสัมพันธ์อีกด้วย

จากรูปแบบการผสมผสานทางวัฒนธรรมข้างต้นคงแสดงให้เห็นชัดเจนว่ารูปแบบที่ 1 คือวัฒนธรรมผสมผสานที่ลงตัวน่าจะเหมาะสมแก่การนำมาใช้ในสังคมไทยมากที่สุด กล่าวคือ เมื่อผู้รับสาร "รับ" วัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาแล้ว ควรนำมาผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยด้วยการคำนึงถึงการยังคงอยู่ของวัฒนธรรมไทยและ

การไม่ถูกวัฒนธรรมต่างชาติกลืนกินจนทำลายความงดงามของวัฒนธรรมไทย แต่การรับมานั้นควรใช้สติไตร่ตรองตระหนักถึงด้านที่เป็นประโยชน์ของวัฒนธรรมต่างชาตินั้นๆ เพื่อเกิดการเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาสังคมไทยให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงมากขึ้น

unสรุป

การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วและง่ายดายด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การไหลผ่านของวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่วัฒนธรรมหนึ่งจึงเกิดขึ้นอย่างไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและพื้นที่ ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการผสมผสานทางวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเข้าด้วยกัน สังคมไทยจึงควรเริ่มตระหนักถึงการรับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยไว้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีความเป็นไทยมากที่สุด นอกจากนั้นสังคมต้องหยุดมองการรับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาเป็นเรื่องที่ผิด เพราะทุกสังคมบนโลกโดยธรรมชาติแล้วไม่เคยมีวัฒนธรรมใดที่เป็นหนึ่งเดียว แต่ทุกวัฒนธรรมเป็นลักษณะแบบพันธุ์ทางหรือลูกผสม (Hybrid) หรืออีกนัยหนึ่งคือ ไม่มีวัฒนธรรมใด ๆ ที่สมบูรณ์แบบในตัวของมันเอง (Bhabha, 1990) กระบวนการของการผสมผสานข้ามสายพันธุ์ทางวัฒนธรรม จึงเป็นแนวทางของการสร้างสรรค์ความหมายใหม่ในวัฒนธรรมบนโลกที่เกิดการ "รับ" และ "แลกเปลี่ยน" ซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นสื่อโทรทัศน์ซึ่งมีอิทธิพลต่อการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจึงควรตระหนักในหน้าที่และบทบาทของสื่อที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมและถ่ายทอดวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่ไหลผ่านเข้าสู่สังคมไทยอยู่ตลอดเวลา กระบวนการผลิตและนำเสนอรายการบนจอโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างค่านิยมและการผสมผสานวัฒนธรรมให้แก่ผู้ชม ดังนั้น สื่อโทรทัศน์ควรช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมด้วยการสร้างความเข้าใจคุณค่าและรู้ทันในวัฒนธรรมต่างชาติด้วยการสร้างสรรค์ให้ผู้ชมเรียนรู้เคารพในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและไม่ควรหลงใหลหรือดูหมิ่นวัฒนธรรมต่างชาติ แต่กระตุ้นให้ผู้ชมรู้เท่าทันและสามารถอาศัยภูมิปัญญาในการผสมผสานวัฒนธรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและชาติต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2547). *การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์: Critical Theory* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แบรินด์เอจ.
- ดูชีรีย์. (2553, 2 มิถุนายน). แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.doo-series.com/2010/09/k-series-dae-jang-geum.html>
- ไทยบิสนิวส์. (2555, 18 พฤษภาคม). ดิจิทัลทีวี - สังคมยุคดิจิทัล: ก้าวสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.thaibiznews.net/>
- ไทยไฟท์. (ม.ป.ป.). มวยไทย. สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2556 <http://www.thaifight.tv/about.html>
- ไทยแลนด์ก็อตทาเลนต์. (2555, 24 กันยายน). The Voice Thailand เดอะวอยซ์ ย้อนหลัง 23 กันยายน 2555. สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2555, จาก <http://thailandgottalent.wordpress.com/>
- นันทรัตน์. (2555, 13 กุมภาพันธ์). อึ้ง!! วิทยุของไทยครองสถิติตั้งครุฑสูงสุดเอเชีย อันดับ 2 ของโลก. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2555, จาก <http://news.mthai.com/general-news/153343.html>
- วันวิสาข์ สุขสุนัย. (2555, 2 กันยายน). การวิจัยเรื่องกระแสวัฒนธรรมเกาหลี 2. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2556, จาก <http://52010115074painto.blogspot.com/2012/09/5.html>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2555). ไทยแลนด์ก็อตทาเลนต์. สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2555, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิภาดา นุชเกิด, หัวใจ สันติพงศ์, จามจุรี คงสืบ และ สุดารัตน์ บริรักษ์กุล. (ม.ป.ป.). เกาหลีพีเวอร์. สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2555, จาก www.mis.nu.ac.th/sharing/nisit/korea.php
- สมสุข หินวิมาน. (2548). *ปรัชญาวิทยาศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว. (2547). โลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2004q3/article2004july06p4.htm>
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2550). *สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แอปเปิ้ลไอพี. (2546). Change! หนูแหวน "ทิวทัศน์กรรม". สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2556, จาก <http://blog.eduzones.com/applezavip/20745>
- Bhabha, H. K. (1990). *Nation and narration*. London: Routledge.
- Haviland, W. A., Prins, H. E. L., Walrath, D., & McBride, B. (1970). *Cultural anthropology: The human challenge* (12th e.d.). CA: Thomson Higher Education.
- Kroeber, A. L. (n.d.). Anthropological theories. Retrieved January 19, 2013, from <http://anthropology.ua.edu/cultures/cultures.php?culture=Historicism>
- Levinson, D., & Ember, M. (1996). *Encyclopedia of cultural anthropology*. NY: Henry Holt and Company.
- Murphy, P. D., & Kraidy, M. M. (2003). *Global medias studies: Ethnographic perspectives*. London: Routledge.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). NY: Free Press.
- WeWantKpop. (n.d.a). Dong bang shin ki. Retrieved January 21, 2013, from http://www.wewantkpop.com/tags/1/dong_bang_shin_ki.html
- WeWantKpop. (n.d.b). Girls generation. Retrieved January 21, 2013, from http://wewantkpop.com/artist/girls_generation-11.html
- WeWantKpop. (n.d.c). Wonder girls. Retrieved January 21, 2013, from http://wewantkpop.com/tags/1/wonder_girls.html